

B U S.

ymus, glandula
vermiformis
funt.
nosus, tenuis,
ad umbilicum
dius, subinde
ultimum intelli-
da materia, que
replentur.
peculiaris mem-
brana, quo
membrana jam ante
fuit peculiaria
& in ligamenta
reologia, & in
ita fuit.

ANGIOLOGIA

DOC TRINA

DE VASIS.

Q

ELENCHUS ANGIOLOGIAE.

DE vasis generatim.
De arteriis generatim.

Systema arteriae aortæ.

Aorta dat I. arterias coronarias cordis.

2. Dein arcum aortæ, &
3. Aortam descendentem.

Arcus aortæ dat I. arteriam innominatam, ex qua
Carotis dextra, &
Subclavia dextra oritur,

II. Carotidem sinistram.

III. Subclaviam sinistram.

Carotis dividitur in carotidem externam, & internam.

Carotis externa dat 8. ramos in collum, & faciem.

1. Thyroidea.
2. Sublingualis.
3. Maxillaris inferior.
4. —— externa, ex qua
facialis,
coronaria labiorum,
angularis.
5. Maxillaris interna, ex qua
Sphenomaxillaris.
Alveolaris inferior.
Spinosa.

6. Occipitalis.
7. Auditoria externa.
8. Temporalis.

Carotis externa dat in cavo craniⁱⁱ 4. ramos.

1. Cerebralem anteriorem.
2. ————— posteriorem.
3. Centralem nervi optici.
4. Orbitalem internam.

Subclavia dat 4. ramos.

1. Mammariam internam.
2. Cervicalem.
3. Vertebralem, ex qua
  - basilaris.
  - auditoria interna.
  - meningea posterior.
4. intercostalem superiorem.

Subclavia continuatur in axillarem, *axillaris* in *brachiale*.

Axillaris dat 1. mammariam externam.

2. Thoracicam inferiorem.
3. Scapularem.
4. Humeralem.

Brachialis dat:

1. Vasa lateralia.
2. Cubitalem.
3. Radialem.

Cubitalis dat, 1. recurrentem.

2. Interoſteam externam.

3. —— internam.

4. Arcum palmarem.

5. Digitales.

Radialis dat recurrentem.

Aorta descendens dat in pectore 4. ramos.

1. Bronchialem.

2. Oesophageam.

3. Intercostales inferiores.

4. Diaphragmaticas inferiores.

Aorta descendens dat in abdomen 8. ramos.

1. Cœliacam, ex qua

Stomachica.

Hepatica.

Splenica.

2. Meseraicam superiorem.

3. Renales.

4. Spermaticas.

5. Meseraicam inferiorem, ex qua
hæmorrhoidalis interna.

6. Lumbares.

7. Sacrales.

8. Iliacas.

Iliacæ dividuntur in internam, & externam.

Iliaca interna dat 5. ramos.

1. Iliacam parvam,

2. Gluteam.

Ischiadicam.

Pudendam communem,

Obturatoriam.

Iliaca externa dat,

Epigastricam, &

Continuatur in *cruralem*, hęc in *popliteam*.

Poplitea dat,

Tibiale antica.

— posticam, ex qua

Peronea.

Arcus plantaris.

Arteria plantares.

Systema arteriae, & venae pulmonalis.

Arteria pulmonalis dat dextram, & sinistram.

Venae pulmonales dant 4. ramos.

Systema venae cavae.

Vena cava dat superiorem, &

inferiorem.

Rami venae cavae superioris sunt,

Subclavias.

Jugulares externae.

Jugulares internae.

Azygos.

Rami jugularis externae sunt,

Frontalis.

Angularis.

Temporalis.
Auricularis.
Sublingualis.
Occipitalis.

Rami jugularis internæ sunt,
Sinus laterales duræ matris.
Laryngea.
Pharyngea.

Rami venæ azygos sunt,
Vertebrales.
Intercostales.
Bronchiales.
Pericardina.
Diaphragmatica.

Rami venæ subclaviae sunt,
Mammariae.
Thyroideæ.
Axillares.

Rami venæ axillaris sunt,
Brachialis.
Cephalica.
Basilica.
Mediana.
Salvatella.
Cephalica pollicis.
Digitales.

Rami venæ cavæ inferioris sunt,
Hepaticæ.

Renales
Spermat
Lumbal
Sacral
Iliaca.

Vena iliaca divi
In iliaca
In iliaca

Rami iliaca int
Obtrunc
Pudenda
Hemorrhoida

Rami iliaci ex
Epigastri
Cervicis
Curalis, seu famo
Poplitea rami su

Tibialis
Tibialis
Petronæ
Surales
Cephalis
Saphenæ
Dorsalis
Plantaris
Digitalis

Renales.
Spermatica dextra.
Lumbares.
Sacrales.
Iliacæ.

Venæ iliacæ dividuntur,
In iliacam internam, &
In iliacam externam.

Rami iliacæ internæ, seu hypogastricæ sunt,
Obturatoria.
Pudenda dorsalis.
Hæmorrhoidales externæ.

Rami iliaci externæ sunt,
Epigastrica.
Cruralis.

Cruralis, seu femoralis continuatur in venam popliteam.

Popliteæ rami sunt,
Tibialis antica.
Tibialis postica.
Peronea.
Surales.
Cephalica pollicis.
Saphena.
Dorsales pedis.
Plantares.
Digitales pedis.

Systema venæ portæ.

Dividitur in ventralem, & hepaticam.

Ventralis nascitur ex vena meseraica magna.

— — — hæmorrhoidalii in-
terna.

Vena portæ hepatica dat ramos hepaticos.

Circulatio sanguinis in fœtu.

De vasibus lymphaticis generatim.

DE VASIS IN GENERE.

VASA sunt canales membranacei, longi, qui sanguinem, vel alium humorum vehunt.

DIVISIO vasorum est in *arterias*, *venas*, & *vasa lymphatica*.

SITUS. Præter epidermidem, membranam arachnoidam, & ungues, omnes partes corporis vasa habent. Arteriæ venis profundiores sunt locatae.

DE ARTERIIS GENERATIM.

ARTERIAE sunt canales longi, membranacei, qui pulsant, sensim angustiores fiunt, & sanguinem a corde ad alias partes vehunt.

VENÆ sunt etiam canales longi, membranacei, sed, qui non pulsant, qui sensim latiores fiunt, atque sanguinem a partibus ad cor revehunt.

ORIGO omnium arteriarum est a corde, nempe

1. *Arteria pulmonalis*, quæ a dextro, &
2. *Arteria aorta*, quæ a sinistro cordis ventriculo incipit.

DIVISIO unius arteria est in truncos, ramos, ramulos, & vasa capillaria.

FINIS. Definunt arteriarum extremitates,

1. in *venas capillares*.
2. in *vasa exhalantia*.
3. in *vasa secretoria*.
4. in *vasa serosa*.
5. in *alias arterias per anastomosim*.

SUBSTANTIA. Arteriae ex tribus membranis constant.

Extima est *communis*.

Media — *muscularis*.

Intima, quæ *glabra* est, & *polita*.

Has membranas adeunt arteriolæ, venulæ, nervuli.

USUS. Arteriae sanguinem a corde ad partes vehunt, pro nutritione, vita conservatione, calefactione, & secretione variorum humorum.

S Y S T E M A A O R T Æ.

AORTA oritur ex sinistro cordis ventriculo, *arcum* facit versus dorfi vertebras, per thoracem descendit, & per hiatum diaphragmatis exit in abdomen, in quo juxta finitrum latus spinæ dorfi ad ultimam vertebram lumborum descendit, ibi duos in ramos, seu in arterias iliacas dividitur.

In hac via sequentes ex aorta oriuntur rami.

ARTERIAE CORONARIÆ CORDIS. Ex aorta statim supra valvulas semilunares oriuntur, & in sub-

stantiam cordis auricularum, & aortæ distri-
buuntur.

ARTERIA INNOMINATA ex arcu aortæ oritur, &
statim iterum in duos ramos nempe in arte-
riam *subclaviam dextram*, & *carotidem dex-
trum* dividitur.

ARTERIÆ CAROTIDES ad laryngem usque, recta
ascendunt, & ibi in duos ramos, in *caroti-
dem externam*, & *internam* dividuntur.

CAROTIS EXTERNA juxta aurem ad temporalem
regionem ascendit, & in hoc itinere 8. ramos
dispergit.

1. *Arteriam thyroideam*, quæ ad glandulam thy-
roideam abit.
2. *Arteriam sublingualem*, quæ in linguam abit,
superficie inferiori inserta *ranina* vocatur.
3. *Arteriam maxillarem inferiorem*, quæ ex-
ternis glandulis, & musculis colli, & ma-
xilla prospicit.
4. *Arteriam maxillarem externam*, quæ super
maxilla inferiori ad angulum internum oculi
ascendit, atque etiam *facialis*, & *angula-
ris* vocatur. Ex faciali proveniunt arteriæ
coronariæ labiorum oris.
5. *Arteriam maxillarem internam*, quæ retro
maxillam inferiorem in orbitam usque
ascendit, & juxta rimam orbitalem inferio-
rem in tres dividitur ramos.

1. In *Sphenomaxillarem*, seu *infraorbitalem*, quæ canalem infraorbitalem ingreditur, & in foramine ejus antico in faciem emergit, atque in musculos faciei distribuitur. In hoc itinere etiam naribus, orbitæ, duræ matrī, & dentibus maxillæ superioris ramos elargitur.
2. In *spinosam*, quæ per foramen spinosum cranium ingreditur, juxta os temporis, & angulum inferiorem anticum ossis parietalis ascendit, atque in duram matrem distribuitur.
3. In *alveolarem inferiorem*, quæ canalem mentalem posterius ingreditur, & anterius ex illo in maxillam inferiorem emergit. In canali mentali dentibus maxillæ inferioris ramos elargitur.
6. *Arteriam occipitalem*, quæ intra processum styloideum, & mamillarem in musculos ad occiput abit.
7. *Arteriam auditoriam externam*, quæ in auriculam, & meatum nuditorium externum distribuitur.
8. *Arteriam temporalem*, quæ ante aurem ascendet, & ramum *temporalem*, *frontalem*, & *occipitalem* elargitur.

CAROTIS INTERNA per canalem caroticum ossis temporis cavum cranii ingreditur, varias flexuras in eo facit, & in ramos cerebrinos an-

ticos, & posticos, qui in cerebri corticem abeunt, dividitur.

Ante hanc divisionem dat adhuc arteriam centralem nervi optici, & orbitalem internam.

Centralis meditullium nervi optici ingreditur, & in retina membrana oculi distribuitur. Tenuissimus ramulus per humorem vitreum in lentem cristallinam pergit, & arteria optica vocatur.

Orbitalis interna per rimam orbitalem superiorem orbitam intrat, & in membranam choroidam bulbi distribuitur.

ARTERIAE SUBCLAVIÆ. *Dextra* ex arteria innominata, *sinistra* ex ipso arcu aortæ nascitur.

Singula juxta claviculam arcus instar flebitur extorsum in cavum subaxillare, in quo arteria subaxillaris vocatur.

Arteria subclavia dat 4. ramos.

1. *Mammariam internam*, quæ juxta sternum descendit sub costis ad cartilaginem ensiformem.
2. *Cervicalem*, quæ in musculos, & cutem colli distribuitur.
3. *Vertebralem*, quæ per foramina 7. processuum transversalium colli ascendit, & per foramen occipitale magnum, cranii cavum intrat, in quo cum arteria vertebrali socia circa processum basilarem ossis occipitis, anastomo-

sat, & sic arteriam basilarem format, ex hac oritur.

Arteria auditoria interna, quæ per meatum auditorium internum in cavitatem auditus distribuitur.

Arteria meningea posterior, quæ ad duram matrem pergit.

Arteriæ spinæ, quæ in specum vertebralem abeunt, & medullæ spinali anterius, & posterius incumbunt.

4. *Intercoftalem superiorem*, quæ in 3. ramos divisa a capitulo posterioribus coſtarum in margine earum inferiori ad sternum decurrunt.

ARTERIA AXILLARIS continuatur in *brachiale*, quæ sub tendine musculi pectoralis majoris juxta internum marginem musculi bicipitis ad flexuram cubiti decurrit.

Axillaris dat *mammariam externam*, quæ ad mammas abit.

Thoracicam inferiorem, quæ juxta marginem scapulæ inferiorem descendit.

Scapularem, quæ in externam, & internam dividitur, & in musculos infra, & supra scapulam locatos distribuitur.

Humeralem, quæ circa caput humeri dividitur.

ARTERIA BRACHIALIS penes marginem internum musculi bicipitis descendit in cubiti flexuram, & sub expansione tendinea musculi bicipitis dividitur in *arteriam cubitalem*, & *radialem*.

Sed in medietate circiter dat arteria brachialis duos, vel tres ramos laterales, quos *arterias laterales* vocant. Hæc vasa cum vasis antibrachii anastomosim faciunt.

ARTERIA RADIALIS penes radium descendit in volam manus, in qua pollici, & digito indici *arterias digitales* dat, & in medietate antibrachii arteriam radiale recurrentem, quæ ascendit, & cum ramo lateralی, seu descendeante arteriæ brachialis anastomosat.

ARTERIA CUBITALIS penes cubitum decurrit, & sub ligamento carpi ad volam manus pervenit, in hac via dat.

Arteriam cubitalem recurrentem, quæ ad humerum reddit, & cum arteria laterali brachii in unum truncum coit.

Arteriam interosseam, quæ in externam, & internam se dividit, quarum una supra, altera infra ligamentum interosseum in musculos antibrachii se distribuit.

Arcum palmarem, quem cubitalis arteria sub musculo palmaris in vola manus format, ex hoc arcu palmaris oriuntur 4. arteriæ digitales, quæ circa primam phalangem in duos ramos se dividunt, qui ad apices digitorum decurrent.

AORTÆ DESCENDENTIS RAMI.

AORTA DESCENDENS ab arcu ad diaphragma usque 4. dat ramos.

1. *Arterias bronchiales*, quæ ad vesiculas pulmonales, & bronchia.
2. *Arterias œsophageas*, quæ ad inferiorem partem œsophagi.
3. 8. *Paria arteriarum intercostalium inferiorum*, quæ in inferiori margine 8. costarum inferiorum ad sternum usque decurrent.
4. *Arterias diaphragmaticas inferiores*, quæ ad diaphragma abeunt.

AORTA DESCENDENS in abdomen dat 8. ramos.

1. *Arteriam cœliacam*, quæ solitaria est, & sub ventriculo in tres ramos dividitur.
  - in arteriam stomachicam, quæ ad ventriculum abit, & ei coronariam dat.
  - in arteriam splenicam, quæ ad splen abit, sed simul ramum pancreaticum, epiploicum, gastricum sinistrum, & vasa brevia format.
  - in arteriam hepaticam, quæ ad hepar abit, sed simul aliis visceribus ramos dat sub nomine arteriæ gastricæ dexticæ, pyloricæ, duodenalis, epiploicæ, cysticæ.
2. *Arteriam mesentericam superiorem*, quæ in intestino jejunio, cæco, & colon dextro ramos dat.
3. *Arterias renales*, quæ ad renes abeunt, & simul arterias suprarenales, & adiposas renum formant.
4. *Arterias*

4. *Arterias spermaticas*, quæ in lumbis super musculo psoas descendunt, & per annulos inguinales ad testiculos abeunt, in mulieribus autem ad ovaria distribuuntur.
5. *Meseraicam inferiorem*, quæ ad colon finistrum decurrit, & intestino recto dat arteriam hæmorrhoidalem internam.
6. *Arterias lumbares*, quæ ad músculos lumborum, & abdominis distribuuntur, & ibi etiam arteriæ hypogastricæ externæ dicuntur, harum 5. vel 6. sunt paria.
7. *Arterias sacras tres*, vel duas, quæ juxta os sacrum descendunt.
8. *Arterias iliacas*, in quas aorta descendens dividitur circa ultimam vertebram lumbarem.

Arteriæ iliacæ.

ARTERIAE iliacæ se dividunt in *externam*, & *internam*.

ARTERIA iliacæ interna, quæ etiam *hypogastrica* vocatur, se distribuit in fœtu in 6. in adulto in 5. ramos, qui intra, & circa pelvem dividuntur.

1. *Arteria umbilicalis* in fœtu penes vesicam urinariam ascendit, & per annulum umbilicalem in funiculum umbilicalem, & per eum ad placentam abit.

2. *Arteria iliaca parva interna* in musculum iliacum internum, & psoas distribuitur.
3. *Arteria glutea* per excisuram ischiadicam egreditur in musculos gluteos.
4. *Arteria ischiadica* per eandem excisuram egreditur, & circa tuberositatem ischii dividitur.
5. *Arteria pudenda* adhuc in cavo pelvis in pudendam externam, & haemorrhoidalem externam se dividit.

Pudenda externa, quæ extra intestinum retum, & vesicam urinariam ad corpora cavernosa penis, & in feminis ad uterus abit.

Haemorrhoidalnis externa per excisuram ischiadicam ex pelvi exit, atque circa anum externe distribuitur.

6. *Arteria obturatoria* per excisuram in suprema parte foraminis ovalis egreditur ex pelve, atque in musculos circa pelvem locatos dividitur.

ARTERIA iliaca externa egreditur e cavo pelvis sub ligamento Pupartii, & in interna femoris parte deorsum pergit ad cavum subpopliteum. In hoc itinere *arteria cruralis*, seu *femoralis* vocatur, & in cavo subpopliteo *arteria poplitea*.

Arteria iliaca sub exitu ex pelvi dat.

1. *Arteriam epigastricam*, quæ sub musculo recto abdominis in abdomen usque ad sternum ascendit, & ibi cum ramis arteriæ mammariæ internæ anastomosat.
2. *Arteriam iliacam externam parvam*, quæ circa labium externum ossis ilii in musculos distribuitur.

A R T E R I A c r u r a l i s dat multos ramos *m u s c u l a r e s*, qui ad *m u s c u l o s* *f e m o r i s* abeunt, & *a r t e r i a s* *l a t e r a l e s*, quæ cum arteriis genualibus *r e c u r - r e n t i b u s* a *t i b i a l i* anastomosant.

A R T E R I A p o p l i t e a ad duos pollices sub poplite in *t i b i a l e m* *a n t i c a m*, & *p o s t i c a m* dividitur.

A r t e r i a t i b i a l i s a n t i c a ligamentum interosseum perforat, super illo anterius descendit ad dorsum pedis, ubi penes pollicem pedem perforat, & in plantam pedis egreditur, in qua cum arcu plantari anastomosat.

A r t e r i a t i b i a l i s p o s t i c a iliaco ramum dat, qui *a r t e r i a p e r o n e a* vocatur.

P e r o n e a retro fibulam descendit, inferius perforat ligamentum interosseum, & ad dorsum pedis egreditur.

T i b i a l i s p o s t i c a autem in interna, & postica parte tibiæ descendit, & retro malleolum internum in plantam pedis egreditur, in qua arteriam plantarem internam, & ex-

ternam format, quæ in arcum *plantarem*,
ex qua arteriæ digitales oriuntur, cocunt.

SYSTEMA ARTERIÆ, ET VENÆ PULMONALIS.

ARTERIA PULMONALIS ex dextro cordis ventriculo oritur, recta assurgit ex pericardio, & ilico in duos ramos dividitur.

Ramus dexter sub arcu aortæ in dextrum pulmonem.

Ramus sinisterr in finistrum pulmonem abit. Uterque in pulmonis substantia in innumerous ramos, & ramulos retis adinstar in vesiculis pulmonalibus distribuitur, & in venulas pulmonales finitur.

VENÆ PULMONALES innumeris ramulis oriuntur ab extremitatibus anteriorum pulmonalium, demum 4. formant ramos, qui in *sinum venosum sinistrum* cordis se evacuant.

DE VENIS GENERATIM.

Venæ sunt canales longi, ac membranacei, qui perpetuo latiores fiunt, non pulsant, atque sanguinem a partibus ad cor revehunt.

ORIGO venarum est duplex.

1. ab extremitatibus capillaribus arteriarum per anastomosim.

2. a super
ris pe

FINIS venarum
las cordi
duplex.

1. in ven
2. — ven
3. — ven
4. — fin

FIGURA VEN

DIVISIO in
capilli

SITUS. Ven
altiores

SUBSTANTIA
teniore

Estima com

Media fibro

Intima poli

VALVULA ve
milunares
apice ver

VSUS venarum
cor. A
interna,

2. a superficie externa, & interna totius corporis per venas absorbentes.

FINIS venarum generatim est in finis, & auriculas cordis. Sed finis venarum *specialis* est quadruplex.

1. in *venam cavaam*.
2. — *venam pulmonalem*.
3. — *venam portae*.
4. — *sinus duræ matris*.

FIGURA venarum ramosa est.

DIVISIO in truncos, ramos, ramulos, & venas capillares, seu absorbentes.

SITUS. Venæ comitantur arterias, sed ut plurimum altiores locantur.

SUBSTANTIA est *ex tribus membranis*, quæ vero tenuiores, quam in arteriis sunt.

Extima communis.

Media fibrosa, at circa cor *musculosa* est.

Intima polita vocatur.

VALVULÆ venarum sunt membranulæ tenues, semilunares, quæ redditum sanguinis in vena ab apice versus basim venæ impediunt.

USUS venarum est *reducere sanguinem* a partibus ad cor. *Absorbere* tenues humores a superficie interna, & externa totius corporis.

SYSTEMA VENÆ CAVÆ.

VENA CAVA incipit, seu se evacuat in dextrum fīnum venosum cordis, & statim se dividit,
in *venam cavaam superiorem*, &
— *venam cavaam inferiorem*.

VENA CAVA *superior* recipit omnem sanguinem,
qui redit a capite, collo, thorace, & extremitatibus superioribus.

VENA CAVA *inferior*, recipit omnem sanguinem
ex abdome, & extremitatibus inferioribus
redeuntem.

Venæ capitinis.

Sanguis ex cerebro, facie, & collo redit per
2. *venas jugulares externas*, &
2. *venas jugulares internas*.

Venæ jugulares internæ, incipiunt a foramine lacerto
cranii, reducunt sanguinem omnem a cerebro,
& cerebello, quorum venæ in 22. sinus duræ
matris, & hi sinus ope sinuum lateralium in
venas jugulares internas se evacuant.

Venæ jugulares internæ in collo supra arterias carotides descendunt, & in venas subclaviae se
evacuant.

Venæ jugulares externæ ad latera colli statim sub integumentis communibus colli locantur.

Etiam in venas subclavias se evacuant, & redēcunt sanguinem a partibus externis capitis, & colli, hinc in eas se evacuant *vena frontalis*, *vena angularis*, *temporalis*, *auricularis*, *sublingualis*, *occipitalis*.

Venæ extremitatum superiorum.

Ex *venis digitalibus* reddit sanguis, in *cephalicam pollicis*, quæ juxta pollicim, & in *venam salvatelam*, quæ juxta digitum minimum locatur.

In flexura cubiti sunt tres venæ notabiles, *Basilica*, quæ in inferiori, *Cephalica*, quæ in superiori parte antibrachii decurrit, & *Mediana*, quæ a medietate antibrachii ad basilicam, & cephalicam descendit.

Omnes hæ venæ in *venas brachiales*, hæ in *axillarem*, hæc in *subclaviam* se evacuat.

Vena cava superior.

Venæ axillares sub claviculis decurrunt, & *subclavice* vocantur. Utraque subclavia in unum truncum unitur, qui *vena subclavia superior* dicitur. Hæc in postico mediastini spatio decurrit, pericardium perforat, & in sinum venosum dextrum se evacuat. Vena cava superior

recipit venas subclavias externas, jugulares internas, & venam azygos.

VENA AZYGOS recipit venas vertebrales, intercostales, bronchiales, & diaphragmaticas.

Vena cava inferior.

VENA CAVA INFERIOR ab ultima vertebra lumborum in dextro latere spinæ dorsi ascendit, dextrum diaphragmatis foramen transit, atque cum vena cava superiori se unit, & definit cum eadem in sinum venosum dextrum cordis.

In cavo abdominis recipit venas hepaticas, renales, spermaticam dextram, lumbares, sacrales, & iliacas.

Venæ extremitatum inferiorum.

VENÆ digitales pedis se evacuant, in cephalicam, quæ a pollice, saphenam, quæ a digito minimo, & dorsalem, quæ in dorso pedis decurrit.

Hæ cum venis plantaribus in malleolares, & surales, hæ in venam subpopliteam se evacuant.

SUBPOPLITEA ascensit, & femoralem, seu venam cruralem format. Hæc sub ligamento Pupartii in cavum pelvis ingreditur, atque cum vena

iliaca interna, quæ venas hæmorrhoidales externas, & hypogastricas recipit, se unit. Utraque vena iliaca demum in inferiorem partem venæ cavæ inferioris circa ultimam vertebram lumborum se evacuat.

SYSTEMA VENÆ PORTÆ.

VENA PORTÆ vocatur magna illa vena, quæ sanguinem a visceribus abdominalibus in substantiam hepatis dicit.

Truncus hujus venæ circa fissuram hepatis, in qua locatur, in partem hepaticam, & partem abdominalē dividitur.

PARS ABDOMINALIS a tribus ramis venosis componitur nempe

a vena splenica.

vena meseraica, &

vena hæmorrhoidalī interna.

Hi tres rami venosi omnem sanguinem a ventriculo, liene, pancreate, omento, mesenterio, vesicula fellea, intestinis tenuibus, & crassis conferunt in sinum venæ portarum.

PARS venæ portarum hepatica a sinu suo in substantiam hepatis ingreditur, rami hepatici omnes convergunt, id est arteriosi sunt, & bilem separant in hepatē.

Sanguis ab hepate redux ex hepate per *venas hepaticas* in venam cavam sub hepate ascendentem, redit.

C I R C U L A T I O S A N G U I N I S I N F O E T U .

Fœtus recipit sanguinem a matre per *venam umbilicalem*, & illum matri remittit per 2. *arterias umbilicales*.

V E N A U M B I L I C A L I S ex funiculo umbilicali per annulum umbilicalem fœtus intrat, & super peritonæo peculiari vagina involuta ad hepar abit, atque ibi in finum venæ portæ se evacuat. Ex finu venæ portæ *canalis venosus* ad venam cavam sub hepate ascendentem pergit.

A R T E R I A E U M B I L I C A L E S ab arteriis *hypogastricis*, seu *iliacis internis* ortæ, juxta vesicam urinariam ascendunt, & per annulum umbilicalem exeunt ex abdomen per funiculum umbilicalem ad placentam.

Sanguis in fœtu a dextro cordis ventriculo ad finitrum per *tres vias* pergit.

1. Per *arteriam pulmonalem* prout in homine adulto.
2. Per *foramen ovale*, quod in septo auricularum est, ex una auricula cordis in alteram.

3. Per canalem Botalii, qui ex trunco arteriae pulmonalis oblique ad truncum aortae decurrit.

DE VASIS LYMPHATICIS.

Sunt tenuissima, & pellucida vasa, quæ lympham a partibus revehunt.

FIGURA est ramosa, ut venæ perpetuo latiora fiunt, & a valvulis nodosa sunt.

SITUS. In superficie viscerum thoracis, & abdominis.

- faciei parte inferiori, & musculis linguæ.
- collo juxta venas majores.
- extremitatibus superioribus, & inferioribus.
- pelyi juxta vasa iliaca, & funiculum spermaticum decurrent.

DEFECTUS horum vasorum est in cerebro, oculo, & peritonæi parte anteriori. In hisce locis saltem nondum detecta sunt.

ORIGO est ab arteriis a cavitatibus majoribus, ex tela cellulosa, ex visceribus, & viscerum ductibus excretoriis.

FINIS omnium vasorum lymphaticorum, colli, thoracis, abdominis, extremitatum superiorum, & inferiorum est in duclum thoracicum.

SUBSTANTIA. Constant ex dupli tenera, pellucida, robusta, tunica.

VALVULÆ. Creberrimis valvulis gemellis ubique intercepta sunt, quæ refluxum lymphæ impediunt.

GLANDULÆ lymphaticæ, seu conglobatæ. Sunt peculiare genus glandularum, quod in itinere vasorum lymphaticorum ubique invenitur. Has glandulas subeunt hæc vasa, & ex his iterum redeunt. Hæ glandulæ sunt glomeræ vasorum lymphaticorum, in quibus hæc arteriosa fiunt, & iterum venosa facta exeunt.

USUS vasorum lymphaticorum est reductio lymphæ a partibus in ductum thoracicum, in quo chylus lymphæ gelatinosa diluitur.

USUS glandularum lymphaticarum est: Secretio succi gelatinosi, qui lymphæ in glandula admiscetur.

